

Landelijke Werkgroep Gemeentecontacten

Nederland – Duitsland (LWG NL-D)

Secr.: Joke Brederveld

Sleedoorn 43,7822 AN Emmen

tel. 0591 222 159

e-mail lwgdlsecretariaat@gmail.com

website www.kerkcontacteneuropa.nl

RONDZENDBRIEF Mei 2022

Met Hemelvaart en Pinksteren gaan er traditiegetrouw weer veel partnergemeentes bij elkaar op bezoek. Na twee jaar, waarin dit vrijwel onmogelijk was, is het des te feestelijker om elkaar nu wel weer te kunnen en mogen ontmoeten. De Parkstraatgemeente Arnhem reisde al eerder en was van 29 april tot 2 mei bij de Michaelis-Friedens-Kirchgemeinde in Leipzig. Binnenkort vindt u een verslag hiervan op de website, zoals hierboven vermeld staat. U vindt hier meer verslagen van ontmoetingsweekenden. Altijd inspirerend om te lezen. En van de toekomstige weekenden ontvangen we ook graag weer een verslag van jullie ervaringen.

Voor iedereen die op reis gaat: inspirerende ontmoetingen gewenst.

Ontmoetingsdag 2022.

Op 19 maart was er weer een 'gewone' ontmoetingsdag van de werkgroepen met een partnergemeente in Duitsland. Zonder beperkingen, ongedwongen, konden we weer samenkomen. Het was een inspirerende dag. De oorlog in Oekraïne overheerste in de gesprekken. De gastspreker van die dag, Dion van den Berg, beleidsadviseur van vredesorganisatie PAX, gaf op basis van recente informatie uit Oekraïne en vanuit eigen ervaringen in Oost-Europa een betoog over de stand van zaken in de wereld op basis van vier punten: 1. Wat speelt er in Oekraïne? 2. Wat zijn de gevolgen voor Europa? 3. Vragen rond de reactie die we nu zien (militarisering). 4. Wat kan de rol van de kerk zijn?

Jaap van Muijden schreef een samenvatting van het indringende verhaal van Dion en een verder verslag van de ontmoetingsdag. Ook dit verslag vindt u op de website.

Ontmoetingsdag 2023

De datum voor de ontmoetingsdag in 2023 is meteen weer vastgelegd: **zaterdag 18 maart** hopen we weer bij elkaar te komen. De Open Poort in Harmelen zal ons dan weer gastvrij ontvangen.

Deutscher Evangelischer Kirchentag
Nürnberg 7.-11. Juni 2023

Kirchentag 7 – 11 juni 2023 in Nürnberg

Om in uw agenda te noteren:

de **Kirchentag 2023 in Nürnberg**.

Het Thema is "Jetzt ist die Zeit" (Marcus 1:15).

Alle informatie vindt u op de site

<https://www.kirchentag.de/>

Via <https://www.kirchentag.de/> informiert kunt u zich abonneren op de Nieuwsbrief, op YouTube vindt u een mooie introductie: <https://www.youtube.com/watch?v=I3L5Nm2S1cw>
De aftrap voor deze dagen ziet u via <https://www.youtube.com/watch?v=I3L5Nm2S1>

Ontmoetingsdag in Sachsen

De al tweemaal uitgestelde ontmoetingsdag van gemeenten van de EVLKS met een contact in Nederland zal niet, zoals eerder aangekondigd, op 11 juni in Grimma plaatsvinden, maar in Dresden.

Ook het thema is veranderd. Het gaat niet over de Nagelkreuzgemeinschaft/het Coventryberaad, maar in de Lukaskirche gaat het gesprek over:

“Auf dem Weg von Karlsruhe nach Krakau -

Von der Vollversammlung des ökumenischen Rates der Kirchen in Karlsruhe 2022

zur Vollversammlung des Lutherischen Weltbundes in Krakau 2023”

Prijs voor Michael Kleim.

Veel mensen, die contacten hebben in Thüringen zullen Michael Kleim kennen. Hij is al een lange tijd predikant in Gera. Op 6 maart kreeg hij de Werner Sylten Preis van de Evangelische Kirche Mittel-Deutschland uitgereikt. Hij kreeg deze eervolle onderscheiding voor zijn inzet voor de christelijk-joodse dialoog en zijn stellingname tegen antisemitisme.

Van de Leestafel

Ik weet niet hoe het u vergaat, maar nu we met ons hoofd en hart vooral betrokken zijn bij Oekraïne en de Oekraïners, gaan mijn gedachten toch ook vaak terug naar de tijd van het IJzeren Gordijn, een gedeeld Europa, waarbij wij en onze partnergemeentes leefden in twee werelden. Zelf deed ik veel pogingen om het allemaal te kunnen bevatten, meer te snappen van het hoe, en nog meer het waarom. Ook nu vergaat het mij weer zo, en aangezien ik denk dat het velen zo gaat, noem ik hier een paar van de vele titels die verschijnen over het leven in Oekraïne. Het zijn allemaal romans, met een autobiografische onder- of boventoon.

Leny de Pijper leest met haar leesgroep:

Natascha Wodin. Sie kam aus Mariupol.

Natascha Wodin werd in 1945 in Fürth (Beieren) geboren als kind van dwangarbeiders uit de Sowjet-Unie. Ze beschrijft haar eigen ongelukkige jeugd en vooral haar zoektocht naar het levensverhaal van haar jonggestorven moeder die ooit in Marioepol opgroeide en in 1944 door de Nazi's naar Duitsland werd weggevoerd voor dwangarbeid. Meer dan een halve eeuw later volgt haar dochter het spoor terug, beschrijft al speurend haar leven en 'bezorgt daarmee het lot van de dwangarbeiders (m/v) een plek in de wereldliteratuur' (Stuttgarter Zeitung). De schrijfster kreeg meerdere literaire prijzen voor dit werk. Zeer aanbevolen.

Duitse uitgave bij Rowohlt Taschenbuch Verlag (rororo). (*Leny de Pijper*)

In Nederlandse vertaling verschenen bij Atlas Contact

Lisa Weeda. Aleksandra.

Ook Lisa Weeda schrijft over haar Oekraïense familie. Ook haar grootmoeder werd als kind door de Nazi's naar Duitsland afgevoerd, en kwam vervolgens door haar huwelijk in Nederland terecht. Lisa maakt de reis terug en gaat op zoek naar haar Oekraïense familieleden in Odessa, de Donbas en Loegansk. *Aleksandra* is het verhaal van een familie tussen Oost en West die maar niet loskomt van een gebied dat nooit rust lijkt te vinden. Uitgegeven bij De Bezige Bij.

Edward Rutherford. Rusland

Aan de hand van vier families voert de auteur de lezer mee door twintig eeuwen geschiedenis van Rusland. Het werd een meeslepend epos van ruim 800 pagina's. Dus weet waar je aan begint. Eén van de aanwezigen prees dit boek aan tijdens de ontmoetingsdag: "Om iets van Rusland te begrijpen moet je dit boek lezen".

Het boek verscheen al in 1991, dus vlak na de Wende. De Nederlandse uitgave is uitgegeven bij De Fontein in 2018 en al eerder bij Unieboek.

Maar ook over Duitsland en haar recente geschiedenis verscheen er weer een boeiend boek: **Lutz Seiler. Stern 111**. Twee dagen na de val van de Muur verlaten Inge en Walter Bischoff hun oude leven in het Oost-Duitse Gera. Via opvangcentra en tijdelijke onderkomens in het Westen volgen ze een lang gekoesterde droom, het 'geheim van hun leven', waar zelfs hun zoon Carl niets van afweet. Zoon Carl neemt de wijk naar Oost-Berlijn. Seiler schrijft prachtig over de wilde rauwe tijd in Berlijn na de val van de Muur, de tijd van anarchie, maar ook van dromers en utopisten, aldus Wim Boevink in het dagblad Trouw.

Uitgegeven bij Suhrkamp (Duitse uitgave). In Nederlandse vertaling uitgebracht door Meridiaan. Eerder schreef Seiler het boek Kruso, over Edgar, die in de zomer van 1989 vlucht naar Hiddensee, een eiland in de Oostzee, waar het nieuws van de val van de muur in het najaar maar mondjesmaat doordringt.

Ben je geïnteresseerd in nog meer Duitse literatuur, kijk dan op de website van het Duitsland Instituut Amsterdam, waarop maandelijks nieuwe uitgaven worden besproken.

<https://duitslandinstituut.nl/artikel/38083/levenspaden-na-de-ddr>

Documentatie – nog te bestellen

LWG 15-01 Parallellijst liederen

Een groot aantal liederen uit het nieuwe liedboek is afkomstig uit de Duitse kerkmuziektraditie of is in het Duits vertaald opgenomen in het «Evangalische Kirchengesangbuch». Er zijn vaak wel verschillen in melodie of liederen zijn qua tekst niet geheel één op één vergelijkbaar, maar bij gezamenlijke liturgieën is het een rijkdom dat we kunnen putten uit een grote verzameling aan gemeenschappelijke liederen.

Juliane van der Mossel en Jan Willem Fortuin hebben een overzicht gemaakt van deze parallellieder. De lijst is per email te bestellen (lwgdsecretariaat@gmail.com).

Ook kunt u de lijst downloaden van onze website.

Tot slot:

De LWG NL-D stelt het erg op prijs als u publicaties over uw contacten met uw partnergemeente naar ons toestuurt. Die plaatsen we graag op onze website. Voorbeelden vindt u via onderstaande link.

<http://www.kerkcontacteneuropa.nl/Duitsland/verslagen.html>

Van *Karl Scharnweber*, voormalig cantor van de Innenstadtgemeinde in Rostock en componist van onder andere kerkmuziek kreeg ik de tekst van het slotkoraal van de door hem gecomponeerde cantate met teksten van Eckart Reinmuth "Komm Herr, dies ist Deine Zeit". Bijna twee jaar geleden geschreven, maar onlangs opnieuw uitgevoerd, want, zo schrijft Karl, 'sehr beeindruckend und passend in der jetzige Zeit'.

Jetzt sieh, wohin wir treiben,
mit Händen wie gelähmt
lass nicht den Hass regieren,
nicht tun, was uns beschämt.

Dass wir ins Leben finden,
verwandle unsern Tod.
Verwandle unser Sterben,
sieh uns in aller Not.

Was wir in Liebe taten,
lass nicht vergeblich sein –
umsonst war nicht das Leben
und nicht das Sterben dein.

Dein Licht füllt unser Leben,
dein Licht erfüllt die Zeit.
Gib unsern Tagen Hoffnung,
mach unser Leben weit.

Met een hartelijke groet van de Landelijke Werkgroep Gemeentecontacten Nederland-Duitsland,

Bert, Joke, Juliane, Leny